

ADVIES
Algemene Raad
22 november 2007
AR/RHE/ADV/004

Advies over de beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2007-2008

Advies over de beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2007-2008

I. Situering

Op 6 november 2007 vroeg de heer Frank Vandenbroucke, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming de Vlor om advies over de beleidsbrief Onderwijs en Vorming 2007-2008.

We geven in dit advies enkele algemene bedenkingen bij de beleidsbrief (punt II) en overlopen in het punt III de beleidsbrief van de minister. We verwijzen hier telkens naar de hoofdstukken en de pagina's uit de beleidsbrief van de minister.

In dit advies herhaalt de Vlor niet de inhoud van recente adviezen over bepaalde gevoelige thema's zoals de financiering van het leerplicht- en hoger onderwijs, leezorg, flankerend lokaal onderwijsbeleid. We verwijzen hiervoor wel telkens naar het omstandige en genuanceerde advies dat te consulteren is op de website van de Vlor : (klik op de link naar het advies). Voor elk advies is op de site www.vlor.be een hanteerbare samenvatting terug te vinden.

Dit advies is uitgebracht door de Algemene Raad op 22 november 2007 met eenparigheid van stemmen.

II. Algemene bedenkingen

Deze beleidsbrief geeft opnieuw een **zeer ambitieus overzicht** van heel wat initiatieven die de overheid plant. De regelgevingskalender als bijlage bij de beleidbrief geeft ook voor het eerst een planning van te verwachten dossiers (met impact op de regelgeving). De Vlor erkent dat het niet mogelijk is om alle hervormingen tegelijk te bespreken en dat een fasering noodzakelijk is om omvattende dossiers aan te pakken. De reguleringskalender is een instrument om de planning op een transparante manier aan te pakken. De Vlor vraagt de overheid echter om de samenhang en de transparantie tussen de dossiers beter te bewaken en te communiceren. Dit kan uiteraard niet in het kader van een beleidsbrief maar de samenhang moet wel duidelijk zijn bij de aanvang van het implementatietraject voor de scholen. Bij wijze van voorbeeld verwijzen we naar

- de samenhang tussen de financiering van het leerplichtonderwijs, het leezorgkader en de toekomst van het GOK-beleid. Voor scholen is het wezenlijk om zicht te krijgen op de globaliteit van de financieringskanalen om hun school- en zorgbeleid vorm te geven;
- de samenhang tussen de ontwikkeling van een Vlaamse kwalificatiestructuur, de uitbouw van hoger beroepsonderwijs en het EVC-beleid;
- de zorginitiatieven bijv. inzake autisme en het leezorgkader.

De Vlor waardeert het ook dat voor het eerst bij heel wat initiatieven ook de financiële investering door de overheid wordt vermeld. Toch maakt hij een aantal kanttekeningen:

- De nodige **parameters ontbreken** om te oordelen over de haalbaarheid van de begrote bedragen: over hoeveel FTE gaat het, hoe lang duurt het project, over hoeveel leerlingen gaat het. Hierdoor is het niet mogelijk om de omvang van investeringen in projecten met elkaar te vergelijken. Bij wijze van voorbeeld verwijzen we naar de middelen voor zorg in het DKO die op het eerste gezicht erg hoog lijken in vergelijking met de globaliteit van de middelen die voor een veel omvattender operatie als leerzorg worden uitgetrokken. Maar de basis waarop de omvang van de investeringen wordt bepaald, is te vaag om er gefundeerde uitspraken over te doen.
- De Vlor stelt ook vast dat in sommige gevallen verwezen wordt naar bestaande middelen en lopende projecten, in andere gevallen naar nieuwe middelen. Het is ook niet steeds duidelijk of het om reguliere, structurele financiering gaat of om middelen die hier bovenop komen.

Deze voorstellingswijze geeft een verward en **onduidelijk beeld van de investeringen** van de overheid en de voorwaarden waaronder scholen (en andere actoren) de voorgestelde beleidslijnen moeten realiseren. Bij de specifieke beleidslijnen heeft de Vlor ook vragen geformuleerd bij de efficiëntie of de effectiviteit van de voorgestelde bedragen zonder dat de Vlor dat systematisch heeft kunnen doen.

Ondanks de verwijzingen naar het beleidsvoerend vermogen van scholen, vindt de Vlor dat de overheid op bepaalde domeinen **te sturend** optreedt. Het is wenselijk dat de overheid zich op een aantal van deze terreinen wat terughoudender opstelt zodat scholen binnen het kader geschetst door de pedagogische vrijheid een eigen beleid kunnen vorm geven. Hieronder volgt een exemplarische opsomming:

- p. 14, stages voor leerlingen zijn een methodiek om bepaalde opleidingsdoelen te bereiken. De wenselijkheid ervan hangt af van het studierichtingsprofiel of het opleidingsprofiel van de opleiding. Moet deze passus zo gelezen worden dat de minister in alle studierichtingen van het ASO een eindwerk (onder de vorm van een geïntegreerd project) oplegt?
- p. 18, attest bedrijfsbeheer, een werkgroep buigt zich over de methodiek van de lessen bedrijfsbeheer;
- p. 38, afhankelijk van de inhoud van de opleiding, komt het de overheid (AgODI) niet toe te voorzien in opleiding voor schoolsecretariaten;
- p. 45, de ontwikkeling van een gemeenschappelijk kader voor de ondersteuning van scholen. De inrichtende machten zijn de eerste belanghebbenden hierbij die ook het kader bepalen.
- p. 67, is het een opdracht voor de overheid om een zelfevaluatie-instrument voor scholen te ontwikkelen voor ICT?

De Vlor verwondert er zich over hoe de overheid bepaalde **vernieuwingsprocessen** wil implementeren. Een vernieuwing implementeren veronderstelt een gedragen en een gefaseerd proces. In de beleidsbrief worden sommige veranderingen aangekondigd alsof ze gerealiseerd worden door een communicatie-instrument. We verwijzen naar een middenkatern in "Klasse" over ICT (p. 67), een website op te starten (website participatiecultuur, p. 40; website over talenbeleid, p. 56, website over leerplicht, p. 62, gezondheidseducatie, p. 70, Canon, p. 71) ed. De Vlor vraagt dat bij onderwijsveranderingen steeds wordt nagedacht over een gedragen en realistische implementatiestrategie waarbij de verschillende onderwijsactoren vanuit hun eigen opdracht

en verantwoordelijkheden hun rol kunnen spelen. Bij wijze van voorbeeld verwijst de Vlor naar de implementatie van het nieuwe en ambitieuze talenbeleid van de minister. De Vlor is van mening dat dergelijke ingrijpende veranderingen moeten plaatsvinden met respect voor de benaderingen van de verschillende onderwijsverstrekkers (o.a. de invulling van de leerplannen). De begeleidingsdiensten moeten hun sleutelrol bij de ondersteuning van dergelijke veranderingen volop kunnen spelen. Hiervoor is afstemming nodig tussen de rollen van de verschillende betrokken partners (pedagogische begeleidingsdiensten, inspectie, andere ondersteuners).

De Vlor herhaalt de vraag naar een **systematische en wetenschappelijk onderbouwde beleidsevaluatie**. Sommige initiatieven worden beschouwd als een evaluatie zonder dat er echt sprake is van een onafhankelijke beoordeling van een vernieuwing of een project op zijn meerwaarde én op zijn grenzen. De Vlor stelt ook vast dat beleidsevaluaties die zijn vastgelegd in een decreet, niet systematisch worden opgevolgd en begroot zodat het onmogelijk wordt om een systematische beleidsevaluatie te doen. Voorbeelden zijn: de proeftuinen (p. 51), het participatiedecreet (p. 39), de meting van studiekosten in het hoger onderwijs, een nulmeting voor diversiteit in de lerarenopleiding, de projecten in het leerlingenvervoer (p. 74), de evaluatie van de financiering van het volwassenenonderwijs, ... Er gebeurt vaak geen analyse van de kritische succesvoorwaarden die noodzakelijk zijn voor een mogelijke veralgemening of structurele vertaling van de inzichten uit een project naar het geheel van het onderwijs. Bovendien ontbreekt coherentie in het verzamelen van data. De Vlor vraagt inzicht en kennis over de verzamelde data. Bij zo'n evaluatie moeten volgens de Vlor diverse onderwijsbetrokkenen een inbreng kunnen doen.

De Vlor merkt ook op dat er in andere beleidsbrieven initiatieven worden genomen m.b.t. onderwijs. Voorbeelden zijn: de beleidsbrieven van Werk, Welzijn, Sport, ... Voor de Vlor is het wezenlijk dat deze vormen van **transversaal beleid** tot stand komen in **overleg met de onderwijsgeledingen**. Deze geledingen moeten bij de ontwikkeling en de uitrol van dergelijke beleidslijnen betrokken zijn. Ze kunnen niet eenzijdig worden opgelegd. We verwijzen ook naar enkele initiatieven uit de beleidsbrief zoals de implementatie van integrale jeugdhulpverlening, de uitwerking van de convenant welzijn-onderwijs, het actieplan suïcidepreventie.

III. Specifieke bedenkingen

1 INLEIDING. Een tienkamp voor gelijke kansen (p. 5-8)

De Vlor **onderschrijft de prioriteiten** die hier naar voren worden geschoven, onverminderd de concrete opmerkingen die bij de verschillende beleidslijnen zijn gemaakt. Voor de Vlor is het wezenlijk dat de minister, naast de verantwoordelijkheden van het onderwijs voor gelijke kansen, ook verwijst naar de noodzakelijke vertaling in de samenleving, en dan vooral op de arbeidsmarkt. Voor de Vlor moet in dat kader onder meer toegezien worden op discriminaties die sommige jongeren ondervinden bij het zoeken van een geschikte stageplaats. De Vlor vindt dat ook nadrukkelijker aandacht kan worden besteed aan een globaal anti-discriminatiebeleid in het hoger onderwijs zoals gevraagd in de adviezen over

inclusief hoger onderwijs ¹ en de registratie van studenten met een functiebeperking ². De Vlor verwijst bij de financiering van het hoger onderwijs ook naar de stelling van de raad dat de financiering van het hoger onderwijs zoals die nu is uitgetekend, onvoldoende zal bijdragen tot een 2de democratiseringsgolf in het hoger onderwijs ³

Los van deze prioritaire krachtlijnen in het beleid zijn er een aantal **meer specifieke punten** waarvan de Vlor vraagt om deze **zonder uitstel te regelen** gezien hun belang voor de goede organisatie van het onderwijs.

- aanpassing van het oriënterings- en toelatingsbeleid in het secundair onderwijs (zie p. 7 van dit advies);
- aanpassing van de regelgeving op het multi-disciplinair dossier in het CLB (zie punt 3.2.4. van dit advies);
- een ontwerpdecreet over de Vlaamse kwalificatiestructuur (zie punt 2.1.1. van dit advies);
- invoering van nascholingsbudgetten in het volwassenenonderwijs;
- inpassing van het volwassenenonderwijs, het DKO en het CLB in het financieringsdecreet voor schoolinfrastructuur;
- In de beleidsbrief wordt geen visie van de Vlaamse overheid verwoord over de aanpassingen aan het systeem voor accreditatie en visitatie zoals momenteel gepland in Nederland. Het is wenselijk in Vlaanderen hierover een zo open mogelijk en democratisch debat te voeren.

2 VIER INSTRUMENTEN VOOR GELIJKE ONDERWIJSKANSEN (p. 9-50)

2.1 EEN BETERE AANSLUITING TUSSEN ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT (p. 9-30)

2.1.1 Tien prioriteiten van de competentie-agenda uitvoeren (p. 9-25)

Algemeen

De Vlor verwijst naar zijn advies over de competentie-agenda waarin een aantal bezorgdheden vanuit de onderwijssector bij de invulling van de competentie-agenda zijn

---

¹ Raad Hoger Onderwijs, Advies over de realisatie van inclusief hoger onderwijs, 13 juni 2006. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?archief=archieft&recordID=260&id=22&cat=Adviezen&herhaal=neen#titel

² Raad Hoger Onderwijs, Advies over de registratie van studenten met een functiebeperking, 12 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=314&page=22&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

³ Raad Hoger Onderwijs, Advies over de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten, 12 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=315&page=22&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

verwoord⁴. Intussen blijkt het verdere engagement van het onderwijs voor de doelstellingen van de competentie-agenda uit het lopende overleg tussen het GO!, onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en de representatieve verenigingen van schoolbesturen en de sociale partners. Op grond van de afspraken uit dit overleg zullen de onderwijsverstrekkers bijdragen aan essentiële aspecten van de competentie-agenda.

De Vlor vindt dat de rol van het volwassenenonderwijs in het geheel van de competentie-agenda onvoldoende op de voorgrond komt. De geringe aandacht voor het volwassenenonderwijs is des te opvallender omdat het volwassenenonderwijs toch een cruciale rol moet spelen om volwassenen te helpen competenties te verwerven en op peil te houden. De marginale rol die de competentie-agenda geeft aan het volwassenenonderwijs blijkt uit meerdere dossiers die samenhangen met de competentie-agenda.

- De modelconvenant tussen onderwijs en de sociale partners bevat geen aanknopingspunten voor het volwassenenonderwijs;
- Studiekeuzebegeleiding (p. 11) wordt naar voren geschoven als een belangrijke prioriteit maar er wordt geen aandacht gegeven aan de begeleiding van de keuzeprocessen in het volwassenenonderwijs;
- Werkplekleren (p. 13) voor volwassenen moet een eigen invulling krijgen. De invulling moet inspelen op de leef- en werksituatie van de volwassen leerder die fundamenteel verschilt van deze van de leerplichtigen. De Raad Levenslang en Levensbreed Leren zal hierover een voorstel formuleren, zoals de minister ook aankondigt in de beleidsbrief;
- Bedrijfsstages voor leerkrachten (p. 14) lijken een voorrecht voor leerkrachten uit het secundair onderwijs.

Ook het buitengewoon onderwijs komt nu onvoldoende aan bod in de uitbouw van de competentie-agenda. Ook in deze sector zijn stages, werkplekleren, bedrijfsstages voor leerkrachten, coaching en trajectbegeleiding absoluut noodzakelijk.

Een bewuste studie- en beroepskeuze (p. 11-13)

Volgens de Vlor is studiekeuze- en beroepskeuzebegeleiding een levenslang en een breed proces. Zoals al aangegeven in de passus hierboven, kan keuzebegeleiding zich niet beperken tot het leerplichtonderwijs. Ook in het hoger en het volwassenenonderwijs hebben lerenden behoefte aan ondersteuning op keuzemomenten onder de vorm van inzicht in de waaier aan opleidingsmogelijkheden en een uitklaring van hun motieven en competenties. De Vlor herhaalt hier zijn pleidooi voor een brede en holistische benadering van deze keuzeprocessen die inspelen op de gewenste rol in de samenleving in relatie met de eigen aspiraties en waarden. Voor de Vlor omvat de notie "rol" zowel een plaats op de arbeidsmarkt, maatschappelijk engagement of het opnemen van zorgarbeid⁵. Daarom heeft de Vlor moeite met enkele accenten die in de beleidsbrief worden gelegd.

---

⁴ Algemene Raad, Advies over de eindtekst "competentie-agenda", 22 maart 2007. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=301&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

⁵ Algemene Raad, Advies over de eindtekst "competentie-agenda", 22 maart 2007. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=301&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=; Algemene Raad,

- Vanaf het basisonderwijs talenten ontdekken en ontwikkelen (p. 11). De raad verzet zich tegen een te vroege en determinerende studiekeuze in het basisonderwijs. Dit gaat in tegen het principe van gelijke kansen en een brede eerste graad in het secundair onderwijs. In het basisonderwijs kunnen leerlingen wel worden aangemoedigd om na te denken over hun talenten, hun interesses en brede toekomstperspectieven maar zonder dat het om een specifieke studie- of beroepskeuze zou gaan.
- Meer kennis van het onderwijsaanbod secundair en hoger onderwijs en van de arbeidsmarkt (p. 11). Deze passus lijkt voorbij te gaan aan het brede concept van studie- en beroepskeuze dat de Vlor hierboven schetste. Het gaat om meer dan louter kennis of de verspreiding van informatie over het onderwijsaanbod en/of de beroepswereld. In die context is de Vlor verwonderd dat er geen perspectief wordt weergegeven voor de toekomst van het SO-HO-project. Afgezien van de concrete invulling van dit project en het functioneren ervan, is het voor de Vlor alvast duidelijk dat er nood is aan een omvattende strategie voor de begeleiding van keuzeprocessen in de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs.
- Elektronisch platform "mijn loopbaan" van de VDAB (p. 11-12). De Vlor verwondert zich over de wijze waarop dit instrument beschreven is. Het portfolio is niet alleen een informatie-of oriëntatie-instrument maar ook een interactie- en reflectieinstrument. De Vlor vindt dat een portfolio zoals hier beschreven, niet zomaar kan worden toegepast in het basisonderwijs. Het portfolio is ontwikkeld voor volwassen werkzoekenden door de VDAB. Als het basisonderwijs zou moeten werken met een portfolio, dan moet dit instrument helemaal worden herdacht en geconcipeerd vanuit de leerbehoeften van de leerlingen in het basisonderwijs. De Vlor vraagt ook dat het portfolio voldoende ruim wordt opgevat om de brede ontwikkeling van jongeren mee in kaart te brengen (maatschappelijk engagement, muzische vorming, ...).
- Nieuwe proeftuinen over studiekeuze (p. 12): De Vlor verwijst naar het punt 3.1.1. over de proeftuinen.
- Nijverheidsonderwijs herpositioneren (p. 12). Het project waarop de minister hier allusie maakt, gaat zijn laatste fase in. Het is wenselijk dat in het nieuwe financieringssysteem een extra input mogelijk blijft voor de werking en de organisatie van dit soort onderwijs. Dit mag echter geen voorafname zijn op het totale budget voor het secundair onderwijs. Er mag geen sprake zijn van een financiële terugval in een snel evoluerend landschap (o.a. op het vlak van uitrusting en infrastructuur).
- Een premie voor leerlingen die knelpuntberoepen kiezen (p. 12). De Vlor wijst erop dat leerlingen uit het BuSO OV3 die een opleiding volgen, niet in aanmerking komen voor deze premie. Er dient onderzocht onder welke voorwaarden leerlingen uit het BuSO OV 3 die een bepaald competentieniveau bereiken, aanspraak kunnen maken op deze premies.
- Modulair onderwijs verder uitbouwen? (p. 12). De Vlor stelt dat in de evaluatie van deze projecten geen echte evaluatie plaatsvond van de experimenten in de vierde graad van het BSO en in het BuSO. De evaluatie van de modularisering in de vierde

---

Advies over het ontwerp van profiel voor de CLB's, 28 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link: http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=318&page=20&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

graad van het secundair onderwijs is relevant voor het debat over het hoger beroepsonderwijs.

- Studieveranderingen beperken (p. 12). De Vlor verwijst naar het advies over het toelatings- en oriënteringsbeleid in het secundair onderwijs ⁶. De Vlor vraagt om dit bij urgentie te regelen en niet te integreren in het leerlingenstatuut. Over het leerlingenstatuut, zie punt 2.3.3. (2de gedachtestreepje). De toelatings- en oriënteringspolitiek is erg wezenlijk voor de uitbouw van rationele studietrajecten van leerlingen. Het is duidelijk dat dit kan worden geregeld in een BVR waardoor ook flexibele aanpassingen mogelijk zijn.
- OESO-studie over VET (p. 13). De Vlor steunt de beslissing van de minister om deel te nemen aan deze studie. Dit laat toe om het Vlaamse beleid beter te vergelijken met dat van andere landen en de verdiensten en problemen ervan beter te leren kennen. De Vlor vraagt dat de verschillende geledingen en actoren binnen het VET-veld op een evenwichtige manier betrokken worden bij de voorbereiding van deze studie.

Meer en beter werkplekieren (p. 13-17)

- Een systematische en structurele uitbouw van werkplekieren (p. 13). De minister geeft aan dat meer en beter werkplekieren noodzakelijk is in alle onderwijs- en opleidingsvormen. De Vlor verwijst naar zijn advies over werkplekieren in onderwijs en vorming van vorig jaar ⁷.
  - o Proeftuinen moeten de inzichten over deze vorm van leren verdiepen. De Vlor verwijst naar zijn algemeen standpunt over proeftuinen ⁸.
  - o De Vlor benadrukt dat de invulling van werkplekieren voor volwassenen specifiek zal moeten zijn en zal moeten inspelen op de leef- en werksituatie van de volwassen leerder. De Raad Levenslang en Levensbreed Leren zal hierover een voorstel formuleren, zoals de minister ook aankondigt in de beleidsbrief. De Vlor stelt ook vast dat de minister het werkplekieren wenst te integreren in de opleidingsprofielen. Op zich kan dit een waardevolle innovatie zijn maar het is niet evident. Over de precieze draagwijdte van deze bepaling is zeker verder overleg noodzakelijk.
- Meer stages voor leerlingen (p. 14). Stages voor leerlingen hebben zeker een meerwaarde en moeten meer aan bod kunnen komen in het onderwijs. Ze zijn echter een methodiek om bepaalde opleidingsdoelen te bereiken en misschien niet in alle studierichtingen op dezelfde manier noodzakelijk. De wenselijkheid ervan hangt af van het studierichtingsprofiel of het opleidingsprofiel van de opleiding. De Vlor vraagt of het de bedoeling is van de minister om in alle studierichtingen van het ASO een

---

⁶ Raad Secundair Onderwijs, Advies over het toelatings- en oriënteringsbeleid in het SO, 21 februari 2006. http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?archief=archief&recordID=239&id=24&cat=Advies&herhaal=neen#titel

⁷ Algemene Raad, Advies over werkplekieren in onderwijs en vorming, 22 maart 2007. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=302&page=20&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

⁸ Algemene Raad, Advies over de organisatie van tijdelijke projecten rond studie- en beroepskeuze en rond werkplekieren, 27 september 2007. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=323&page=20&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

eindwerk op te leggen (al dan niet onder de vorm van een geïntegreerde proef). Het valt ook op dat deze passus nergens verwijst naar het BuSO. Ook hier is het niet vanzelfsprekend dat leerlingen altijd een meerwaarde krijgen vanuit werkplekleren maar zeker in het BuSO OV 3 moeten hiervoor mogelijkheden worden gecreëerd.

- Meer bedrijfsstages voor leerkrachten (p. 14). Bedrijfsstages zijn een belangrijk onderdeel van een professionaliseringstraject voor leraren. Maar het valt de Vlor op dat de voorstellen van de minister op dit vlak nog erg bescheiden blijven. Het gaat om een bedrijfsstage van een week om de vijf jaar. Bovendien is het voor scholen erg moeilijk om interim-leraars te vinden die de leraars die op stage gaan, kunnen vervangen. Vooral bij leraren technische vakken en beroepspraktijk zijn er grote tekorten. Het valt opnieuw op dat de docenten in het volwassenenonderwijs niet worden vermeld alhoewel zij zeker eveneens nood hebben aan bedrijfsstages. Ook leerkrachten uit beroepsgerichte opleidingen van het DKO zijn hierbij niet vermeld.
- Rol uitwerken van bruggenbouwers (p. 15). De Vlor vraagt om de samenhang tussen de regionale technische centra en de beleidsopties op het vlak van werkplekleren te verduidelijken.
- Een voltijds engagement deeltijds lerende jongeren (p. 15-16). De Vlor verwijst naar het advies over de discussienota "Leren en Werken"⁹. Het is belangrijk dat alle actoren betrokken worden bij het overleg en de uitwerking van een nieuw decreet "leren en werken". Het is ook nodig om duidelijker af te bakenen welke instanties (binnen of buiten onderwijs) in welke fase van het proces een rol moeten opnemen.

Ondernemend Onderwijs waarmaken (p. 17-18)

- Kenniscentrum competento (p. 17). De Vlor vraagt dat het kenniscentrum binnen Syntra een perspectief krijgt op middellange termijn en de kans krijgt om zich verder uit te bouwen.
- Initiatieven nemen rond het attest bedrijfsbeheer (p. 18). De Vlor verwijst naar punt II van dit advies. De Vlor heeft moeite met het feit dat een werkgroep de methodiek voor de lessen bedrijfsbeheer zou moeten vastleggen.

Versterken van EVC (p. 18-23)

- Optimaliseren van EVC voor verkorte onderwijs- en opleidingstrajecten en kwalificering (p. 19). De Vlor vraagt dat er een organieke regeling wordt uitgewerkt waardoor de CVO's een rol kunnen opnemen als testcentrum voor het ervaringsbewijs. De rol van de CVO's als testcentrum moet ingebed worden in een regulier beleid en reguliere financiering van het volwassenenonderwijs en in mindere mate dan nu het geval is, gekoppeld worden aan ESF-procedures en -financiering.
- Hoger Beroepsonderwijs (p. 19-21). De Vlor vindt het eigenaardig dat dit punt vervat zit onder het luik EVC. De ambitie van deze hervorming is veel omvattender dan enkel het uitbouwen van een EVC-beleid. Voor inhoudelijke opmerkingen verwijst de Vlor naar het advies over HBO van 22 november 2007.

---

⁹ Raad Secundair Onderwijs, Advies over de discussienota "Leren en Werken", 21 november 2006. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=276&page=24&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

- Een gecoördineerd en samenhangend EVC-beleid (p. 21). De Vlor plant hierover een afzonderlijk advies in de loop van dit werkjaar en zal hierover nu geen commentaar geven.
- Een overkoepelende Vlaamse kwalificatiestructuur (p. 21-22). De Vlor verwijst naar het advies dat hierover werd uitgebracht ¹⁰. De Vlor zal in de loop van de volgende maanden ook het ontwerpdecreet beoordelen. De Vlor dringt wel aan op spoedige duidelijkheid in dit verband. De kwalificatiestructuur wordt als een passe partout gebruikt voor vele discussies zonder dat de precieze contouren duidelijk zijn. Voor het hoger beroepsonderwijs is de band onmiskenbaar ¹¹.

Stimuleren van competentiebeleid in bedrijven en organisaties (p. 23)

De Vlor verwondert zich erover dat de SERV de opleidings- en studiefinanciering (m.i.v. het volwassenenonderwijs) zal doorlichten en op grond daarvan concrete voorstellen formuleren. De Vlor wil in elk geval een rol spelen in het debat over de studiefinanciering in het volwassenenonderwijs. De Vlor herinnert ook aan de belofte om de verhoging van het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs te evalueren in het voorjaar van 2009.

Versterken van de sectorale invalshoek (naar een nieuw convenantmodel)

De Vlor verwijst hiervoor naar de werkzaamheden van zijn sectorcommissies en van de commissie Onderwijs-Vorming-Arbeidsmarkt. Binnen deze structuur brengt de Vlor de onderwijsinput samen met het oog op de aanpassingen van de sectorconvenanten. Een tussentijdse evaluatie van dit model is erg belangrijk. De Vlor plant zelf een tussentijdse evaluatie.

Band met Vlaanderen in actie (p. 25)

De Vlor verwijst naar zijn algemene opmerking over de volwaardige betrokkenheid van de onderwijsgeledingen bij initiatieven die andere beleidssectoren nemen m.b.t. het onderwijs. Het kan niet dat onderwijs deze initiatieven moet implementeren zonder dat het betrokken en geraadpleegd is bij de totstandkoming van dit beleid.

2.1.2 Samenwerking tussen diverse actoren stimuleren (p. 25-30)

Een flexibele en kwalitatieve uitbouw van het volwassenenonderwijs (p. 25-26)

De Vlor verwijst hiervoor naar het advies van de Raad Levenslang en Levensbreed Leren ¹². Bij de evaluatie van dit decreet is het wenselijk om na te gaan in welke mate dit decreet de

---

¹⁰ Algemene Raad, Advies over de discussienota over de "Vlaamse kwalificatiestructuur", 23 november 2006. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=279&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

¹¹ Algemene Raad, Advies over de conceptnota "hoger beroepsonderwijs", 22 november 2007.

¹² Raad voor het levenslang en levensbreed leren, Advies over het voorontwerp van decreet volwassenenonderwijs, 21 januari 2007. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=283&page=23&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

positie van de cursist heeft versterkt en aanleiding gaf tot leerwegen die aansluiten bij de leerbehoeften van de volwassen cursisten.

Regionale Technologische Centra versterken en verruimen (p. 28-29)

Bij de voorbereiding van het decreet op het volwassenenonderwijs was toegezegd dat de CVO's beter zouden worden gepositioneerd ten opzichte van de RTC. We stellen vast dat deze toezegging niet wordt herhaald in deze passage in de beleidsbrief.

De Vlor vraagt hier opnieuw om de samenhang te bewaken tussen de ontwikkelingen inzake de regionale technologische centra en de stagebemiddelaars voor leerlingenstages.

Het afstandsleren in Vlaanderen herpositioneren

De Vlor verwijst hier naar zijn probleemverkenning over elektronische leeromgevingen in het volwassenenonderwijs ¹³.

2.2 EEN NIEUW FINANCIERINGSSYSTEEM VOOR HET ONDERWIJS (p. 30-37)

2.2.1 Financiering basis- en secundair onderwijs (p. 30-34)

Een nieuw financieringssysteem voor het basis- en secundair onderwijs (p. 30-32)

De Vlor doet hierover nu geen uitspraken maar verwijst naar het recente advies over de discussienota en naar het advies over leerzorg ¹⁴.

De Vlor vraagt om verduidelijking bij de samenlezing van de tabel op p. 31 van de beleidsbrief en de alinea over de derde GOK-cyclus op p. 32. Op grond van welke indicatoren zullen de GOK-middelen worden toegekend? Gaat het om bestaande (huidige) indicatoren? Komen er andere indicatoren op grond van een nieuw decreet? Meer in het algemeen moet ook de coherentie op het niveau van de implementatie worden bewaakt tussen het nieuwe financieringskader en het leerzorgkader. Scholen moeten perspectief krijgen op alle nieuwe of bestaande indicatoren die de omvang van hun middelen zullen bepalen.

Wat gebeurt er met de specifieke financiering voor het buitengewoon onderwijs dat nu niet is opgenomen in het debat over de financiering van het leerplichtonderwijs? Hoe zit de relatie met OVB voor het buitengewoon onderwijs? Het is evident dat de OVB-middelen voor het buitengewoon onderwijs moeten worden herzien (zie advies over de financiering van het leerplichtonderwijs : ¹⁵).

---

¹³ RAAD LEVENSLANG EN LEVENSBREED LEREN, Elektronisch ondersteund leren in het volwassenenonderwijs; een verkenning. Leuven, Garant, 2006.

¹⁴ Algemene Raad, Advies over de discussienota "Krijtlijnen voor de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs", 27 september 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link: http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=321&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug= en Algemene Raad, advies over leerzorg, 15 februari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link: http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=294&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

¹⁵ Ibidem.

De Vlor herhaalt ook zijn bezorgdheden over het opbouwscenario voor het nieuwe financieringssysteem. De fasering die in de beleidsbrief wordt aangegeven, roept vragen op inzake logische opbouw en samenhang.

Kostenbeheersing basisonderwijs (p. 32-33)

De Vlor verwijst naar het advies over kosteloos basisonderwijs ¹⁶.

Kostenbeheersing secundair onderwijs (p. 33)

Het is positief dat de minister erkent dat de maximumfactuur niet onverkort kan worden toegepast in het secundair onderwijs. De Vlor ondersteunt de visie van de minister dat kostenbeheersing in het secundair onderwijs een eigen invulling moet krijgen op grond van de mechanismen die de beleidsbrief aangeeft. Niettemin dringt een strikte kostenbeheersing in het secundair onderwijs zich op.

School- en studietoelagen (p. 33-34)

De Vlor verwijst naar zijn advies over de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap ¹⁷.

De Vlor betwijfelt of de mogelijkheid om online een aanvraag te doen voor een school- en studietoelage een meerwaarde is voor alle ouders. Niet alle ouders beschikken over voldoende digitale geletterdheid om dit te doen. De keuze van de minister voor een digitale aanpak versterkt de sociale ongelijkheid t.a.v. kansarme ouders. Uit evaluaties voor het secundair en het hoger onderwijs blijkt dat er een drempel bestaat waardoor niet alle bevolkingsgroepen evenveel participeren aan digitale projecten. Dit zal a fortiori gelden voor ouders in het basisonderwijs. De Vlor vraagt dat bij de digitalisering van bepaalde administratieve processen geen ongelijkheid van kansen in de hand gewerkt wordt.

De Vlor dringt ook aan op een nieuwe meting van de studiekosten in het hoger onderwijs. Dit was eerder al toegezegd maar wordt nooit opgenomen in de beleids- of onderzoeksplanning van onderwijs. De laatste studie dateert van 2000 en is gebaseerd op gegevens van 1998. Toch is dit een cruciaal thema voor de studenten (en hun ouders) in het hoger onderwijs. Het is ook wezenlijk voor de beleidsdoelstelling van de minister om in het hoger onderwijs een tweede democratiseringsgolf op gang te brengen. Volgens de Vlor zou het zinvol zijn ook de verschillen in studiekosten tussen verschillende opleidingen of studiegebieden in het hoger onderwijs in kaart te brengen. Dit kan gebruikt worden als een benchmarkoefening voor de instellingen hoger onderwijs.

---

¹⁶ Raad Basisonderwijs, Advies over kosteloos basisonderwijs, 23 mei 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=312&page=21&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

¹⁷ Algemene Raad, Advies betreffende het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse gemeenschap, 11 januari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=286&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

2.2.2 Financiering van het hoger onderwijs (p. 35-36)

Het nieuwe financieringssysteem voor het hoger onderwijs (p. 35-36)

De Vlor verwijst naar het advies over de financiering van het hoger onderwijs¹⁸. Met het oog op de uitvoering van dit decreet werkt de commissie diversiteit van de Raad voor het Hoger Onderwijs een voorstel uit over het aanmoedigingsfonds voor het hoger onderwijs.

Studentenvoorzieningen (p. 36)

De Vlor dringt erop aan dat de overheid spoedig voorstellen voor advies voorlegt. In de procedure moet een breed overleg mogelijk zijn en inbreng van alle betrokkenen.

2.2.3 Financiering van het volwassenenonderwijs (p. 37)

De Vlor verwijst naar het advies over het voorontwerp van decreet op het volwassenenonderwijs¹⁹. De Vlor wijst er ook op dat de aangekondigde stijging van het budget voor het volwassenenonderwijs geen evidentie is aangezien dit enkel klopt bij gelijkblijvende cursistenaantallen. Dit is niet vanzelfsprekend met de forse verhoging van de inschrijvingsgelden. In die context herinnert de Vlor aan de zorg van de Raad Levenslang en Levensbreed leren voor de sociale impact van deze maatregel. Bij het streven naar levenslang en levensbreed leren mogen inschrijvings- en andere studiekosten geen onoverkomelijke drempel vormen.

2.3 BELEIDSVOEREND VERMOGEN VAN SCHOLEN VERSTERKEN (p. 37-47)

De Vlor doet geen uitspraak over een aantal aangekondigde maatregelen die enkel betrekking hebben op arbeidsvoorwaarden en/of voortvloeiën uit CAO VIII.

Het valt de Vlor ook op dat beleidsvoerend vermogen enkel wordt verbonden met het leerplichtonderwijs. De Vlor is van oordeel dat de beleidslijnen om het beleidsvoerend vermogen van scholen te versterken, onverkort moeten gelden in alle onderwijsniveaus, inclusief het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het CLB. Uiteraard moeten de maatregelen wel rekening houden met de specificiteit van deze onderwijssectoren. Zo zal cursistenparticipatie moeten worden ingevuld op maat van de volwassen lerenden.

Naar een stabiel leiderschap (p. 38)

De Vlor vraagt om op korte termijn werk te maken van het bedoelde vervangingssysteem. Heel wat directeurs en scholen zijn betrokken bij deze problematiek en vragende partij voor een oplossing. Het valt op dat in deze passus geen concrete data worden genoemd. De Vlor is vragende partij voor een oplossing in het volgende genummerde onderwijsdecreet.

---

¹⁸ Raad Hoger Onderwijs, Advies over de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten, 12 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=315&page=22&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

¹⁹ Raad Levenslang en Levensbreed Leren, advies over het voorontwerp van decreet volwassenenonderwijs, 21 januari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=283&page=23&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

Opleiding en nascholing directeurs (p. 38)

De Vlor vraagt welke opleidingen vervat zitten in het opleidingsfonds voor directeurs. Gaat het noodzakelijkerwijze over opleidingen binnen de BaMa-structuur? Ook andere opleidingen moeten hiervoor in aanmerking kunnen komen. Is het feit of de opleiding leidt tot een “diploma” een uitsluitende voorwaarde?

De Vlor vraagt naar de manier en de timing voor de invoering van de nascholingsbudgetten in het volwassenenonderwijs. Het is wenselijk om hierover op korte termijn duidelijkheid te verschaffen.

Naar aanleiding hiervan herinnert de Vlor er ook aan dat het deeltijds kunstonderwijs geen beroep kan doen op nascholingsbudgetten. Toch is het voor het waarborgen van de kwaliteit van deze onderwijssector wenselijk ook hier een professionaliseringsbeleid te kunnen voeren.

De Vlor merkt op dat de functiebeschrijvingen al zijn ingevoerd vanaf dit schooljaar. Uiteraard is het belangrijk dat de hele cyclus m.b.t. het opstellen van functiebeschrijvingen, het voeren van functionerings- en evaluatiegesprekken op een kwaliteitsvolle manier verloopt. Heel wat instanties- zowel schoolbesturen als vakorganisaties- hebben opleidingen verzorgd om hiertoe bij te dragen. De Vlor vraagt naar de modaliteiten waaronder het budget van €500.000 dat de overheid extra uittrekt, zal worden aangewend.

Opleiding schoolsecretariaten (p. 38)

De Vlor twijfelt eraan of het een opdracht is voor de overheid om in opleiding te voorzien voor schoolsecretariaten. De Vlor vraagt om de pedagogische vrijheid in deze te respecteren (zie punt I).

2.3.1 Groei naar échte scholengemeenschappen (p. 39)

Basis- en secundair onderwijs (p. 39)

De Vlor vindt het belangrijk dat er voldoende middelen zijn voor zorg in de klas. Dit is een allereerste prioriteit. De Vlor vraagt om de autonomie van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs te respecteren. Zoals eerder bepaald in de CAO VIII, punt 4.1.1., kan niet meer dan 15% van de middelen naar de scholengemeenschap gaan. In elk geval moet een zware overhead voor de aanwerving van een middenkader worden vermeden. Daarnaast is er ook nood aan betere ondersteuning van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs. Beide prioriteiten mogen echter niet worden dooreengehaald en dienen andere doelstellingen. Er is nood aan een uitklaring van de juridische onderbouwing van de scholengemeenschappen vooraleer er middelen worden toegekend aan de scholengemeenschappen voor specifieke opdrachten.

2.3.2 Meer autonomie voor gemeenschapsinstellingen in het hoger onderwijs (i.c. hogere zeevaartschool) (p. 39)

2.3.3 Participatie (p. 39-40)

Op het niveau van de onderwijsinstellingen (p. 39-41)

Het valt de Vlor op dat hier enkel melding wordt gemaakt van het participatiedecreet en niet van andere bilaterale overlegorganen in de school die eveneens bijdragen tot een participatief schoolklimaat. Bij een debat over participatie op school moeten alle organen en onderwijsgeledingen mee in beeld komen.

De Vlor heeft ook twijfels bij de effectiviteit van een website. De uitbouw van een website met publicaties, lesmateriaal en goede praktijkvoorbeelden van participatie versterkt niet zozeer de participatiecultuur op zich maar ondersteunt vooral scholen die al actief werken aan participatie.

- Evaluatie participatiedecreet (p. 40). De Vlor vraagt hier een systematische en onderbouwde evaluatie (zie punt I). In het verleden formuleerde de Vlor al bedenkingen bij het eenzijdige gebruik van de participatiebarometer. Bij deze systematische evaluatie van het participatiedecreet moeten de onderwijsgeledingen een rol kunnen spelen. De Vlor vraagt, naast de evaluatie van het decreet, ook de verdere uitbouw van het expertisecentrum, zoals bepaald door het decreet.
- Leerlingenstatuut (p. 41). De Vlor verwijst naar het advies van de Raad voor het Secundair Onderwijs over de rechten en de plichten van leerlingen²⁰. De Vlor is blij dat de minister het advies in grote mate volgt. Toch vraagt de Vlor aandacht voor het verhaalrecht tegen uitsluitingen dat in het advies anders werd benaderd. De Vlor vond dat de bestaande regelingen over het verhaalrecht en deliberatie al voldoende waren geregeld. De voorstellen gaan nu veel verder en roepen vragen op (bijv. kan verhaalrecht op niveau van de scholengemeenschap worden opgelegd gezien de autonomie van de klassenraden?). De Vlor adviseert de overheid om na te denken over een onafhankelijke, onpartijdige en schoolexterne instantie voor de conflictregeling voor orde, tucht en samenleven op school. Hij wil hier in een volgend stadium, samen met de overheid, verder over nadenken.

Op overheidsniveau

- Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs (p. 41-42). De Vlor verwijst naar het eerdere advies hierover²¹.
- VOC voor basiseducatie (p. 42). De Vlor verwijst naar het eerdere advies hierover²².

---

²⁰ Raad Basis- en Secundair Onderwijs, Advies over rechten en plichten van leerlingen, 17 februari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=297&page=24&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

²¹ Raad Hoger Onderwijs, Advies tot regeling van een aantal dringende maatregelen betreffende de medezeggenschap van het personeel in het hoger onderwijs in Vlaanderen, 16 januari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=287&page=22&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

²² Raad Levenslang en Levensbreed Leren, Advies over het voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie, 19 december 2006. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=282&page=23&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

2.3.4 Planlast verminderen (p. 42)

De Vlor stelt vast dat ook op dit terrein geen melding wordt gemaakt van het volwassenenonderwijs (zowel op het vlak van personeelsdossier als op het vlak van de attesten voor kinderbijslag).

De Vlor vraagt ook om de toepasbaarheid van het elektronisch personeelsdossier in het buitengewoon onderwijs na te gaan. Ook in deze sector moet de meerwaarde van de genoemde projecten een realiteit zijn.

2.3.5 Verantwoording en verstrekken van beleidsrelevante informatie (p. 42- 44)

Peilingen (p. 43-44)

- Consultaties en kwaliteitsdebatten (p. 44). De Vlor vindt het wezenlijk dat, naast de leerkrachten, directies en verschillende betrokkenen uit het onderwijsveld, een aanpassing van de eindtermen en de manier waarop dit kan gebeuren, besproken wordt in de strategische adviesraad waarin het georganiseerde onderwijsveld vertegenwoordigd is. Om deze reden plant de Algemene Raad een advies op eigen initiatief over de plannen van de minister om de eindtermen aan te passen.

2.3.6 Scholen in hun kwaliteit ondersteunen (p. 45-47)

De Vlor doet voorlopig geen uitspraken over de nieuwe contouren voor het kwaliteitsbeleid van de Vlaamse overheid en de rollen van de beleidings- en ondersteuningsdiensten enerzijds en de inspectie anderzijds. De Vlor zal over de voorstellen van de minister in de komende maanden een advies uitbrengen.

Welzijn op het werk (p. 47)

De Vlor wijst erop dat voor dit aspect, in tegenstelling tot vele andere in deze beleidsbrief, geen budgetten worden vermeld voor de realisatie van de wet op het welzijn op het werk. De passus bevat ook geen concrete voorstellen voor de ondersteuning van de scholen zelf terwijl welzijn op het werk een sleutelfactor is voor het welbevinden van leerkrachten.

2.4 LOOPBANEN VAN LERAREN (p. 47-50)

2.4.1 Lerarenopleiding en professionalisering (p. 47)

De Vlor verwijst naar zijn advies over het decreet op de lerarenopleidingen²³. De Vlor is vragende partij om een nulmeting te houden over diversiteit in de lerarenopleiding. Dit zal het beleid toelaten op een gefundeerde manier te oordelen over de effectiviteit van projecten voor meer diversiteit in de lerarenopleidingen en op termijn in het lerarenambt.

---

²³ Algemene Raad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de lerarenopleidingen, 9 februari 2006. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:
http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=237&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

2.4.2 Permanente professionalisering (p. 48)

Meer middelen voor nascholing (p. 48). De Vlor verwijst naar zijn advies over de talennota²⁴. De Vlor wijst erop dat de minister eerder al toezegde om de huidige prioritaire projecten te verlengen wegens de grote belangstelling ervoor.

De Vlor vraagt naar de manier en de timing voor de invoering van de nascholingsbudgetten in het volwassenenonderwijs. Het is wenselijk om hierover op korte termijn duidelijkheid te verschaffen.

Vervanging voor bedrijfsstages. Zie p. 7 van dit advies.

2.4.3 Arbeidsomstandigheden en loopbaanontwikkeling (p. 49-50)

De Vlor doet geen uitspraak over een aantal aangekondigde maatregelen die enkel betrekking hebben op arbeidsvoorwaarden en/of voortvloeien uit CAO VIII.

2.4.4 Modernisering van het personeelsbeleid en vernieuwde rechtspositie (p. 50)

De Vlor doet geen uitspraak over een aantal aangekondigde maatregelen die enkel betrekking hebben op arbeidsvoorwaarden en/of voortvloeien uit CAO VIII.

3 HET ONDERWIJSBELEID VERBREDEN EN VERDIEPEN (p. 51-85)

3.1 ONDERWIJSVERNIEUWING (p. 51-52)

3.1.1 Proeftuinen (p. 51)

De Vlor vraagt dat proeftuinen eerst worden geëvalueerd vooraleer ze worden uitgebreid en verdiept (p. 13).

De Vlor wenst dat deze evaluatie op een grondige en systematische manier gebeurt. De forumdag wordt onterecht voorgesteld als een grondige evaluatie van de proeftuinen. Bovendien bleek uit de forumdag dat er heel veel voorwaarden zijn om proeftuinen succesvol te laten functioneren. Er kwamen ook een aantal valkuilen naar voren. De minister gaat in de beleidsbrief te licht over de voorwaarden om te komen tot succes binnen de proeftuinen én om deze te veralgemenen naar het geheel van het onderwijs. Een van de vaststellingen op de forumdag was dat weinig proeftuinen een aanpassing van de wetgeving doorvoeren en vragen. Toch gaat de minister er nu al van uit dat regelgeving moet worden aangepast om de werkwijzen vanuit de proeftuinen naar het onderwijs te veralgemenen.

Als gevolg van het onderwijsdecreet XVII werd voor de tijdelijke projecten die hier voorliggen en die in werking treden na 31 maart 2007, de evaluatieprocedure gewijzigd. De Vlaamse Onderwijsraad en de pedagogische begeleidingsdiensten worden niet langer betrokken bij de diverse stadia van het evaluatieproces en bij de besluitvorming op basis van de

---

²⁴ Algemene Raad, Advies over de talennota 'De lat hoog voor talen in iedere school', 11 januari 2007.

Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advieszen.asp?recordID=285&page=20&cat=Advieszen&herhaal=&sublink=&terug=

evaluatie resultaten. Deze evaluatie wordt vervangen door een evaluatie door een expertenpanel dat wordt aangeduid door de minister. Vertegenwoordigers van het GO!, van de representatieve verenigingen van de schoolbesturen of inrichtende machten en afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties worden als experts opgenomen in het expertenpanel. Zo wordt meteen de rol van de stuurgroep die belast was met de opvolging en de begeleiding van de projecten uitgehold. Aanvankelijk was het die stuurgroep die het evaluatierapport moest opleveren. De Vlor vraagt zich trouwens af wat nog de rol kan zijn van die stuurgroep. Aan de ene kant worden haar bevoegdheden uitgehold via het expertenpanel en aan de andere kant is er een overlapping tussen de rol van de coach en de rol van de stuurgroep. De Vlor betreurt deze wijziging in het decreet (9) en dringt nogmaals aan om formeel betrokken te worden bij de evaluatie van de verschillende projecten. Hij wil op basis van die evaluatie advies kunnen uitbrengen. Daarbij is de Vlor bijzonder geïnteresseerd in de meta-evaluatie over de bruikbaarheid van proeftuinen als instrument voor onderwijsvernieuwing. Alle beleidsbeslissingen die te maken hebben met de veralgemening van projecten of van sommige elementen uit die projecten behoren zonder meer tot de adviesbevoegdheid van de Vlor ²⁵.

3.1.2 Screening van studiegebieden in het secundair onderwijs (p. 51-52)

De Vlor verwijst in deze naar de screening en omgevingsanalyses van studiegebieden die de Vlor op dit moment voorbereidt.

3.1.3 Voorbereiding van de hervorming van het secundair onderwijs

De Vlor neemt nu geen voorafnames op deze fundamentele discussie. De Raad Secundair Onderwijs plant hierover een aanbeveling. De Raad Basisonderwijs wijst erop dat het basisonderwijs in het kader van de doorstroming tussen basis- en secundair onderwijs betrokken partij is. Zij wensen bij deze gesprekken betrokken te worden.

3.2 TALENTONTWIKKELING VAN ALLE JONGEREN (p. 52-67)

3.2.1 Een zorgzame school voor elk kind en elke jongere (p. 52-55)

Verhogen van de deelname aan het onderwijs van alle kleuters (p. 52-53)

De Vlor wijst erop dat de overgang naar een lineaire omkadering in plaats van een omkadering volgens schalen niet voor alle kleuterscholen een verbetering inhoudt. In sommige gevallen is de kleuterklas zelfs groter. Bovendien moeten scholen ook voldoende personeel kunnen aantrekken om de vrijgekomen uren op te vullen. De opdrachten zijn soms te klein om kandidaten te vinden. Kleinere kleuterklassen en een betere afstemming tussen kinderopvang en kleuteronderwijs zijn een voorwaarde om de sensibiliseringsactie voor het kleuteronderwijs succesvol te laten zijn.

---

²⁵ Algemene Raad, Advies over de organisatie van tijdelijke projecten rond werkplekieren en studiekeuzebegeleiding, 27 september 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link: http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=323&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

T.a.v. de sensibilisering voor deelname aan het kleuteronderwijs leven nog een aantal onduidelijkheden die best op korte tijd zouden worden uitgeklaard. De Raad betreurt het ook nooit om advies te zijn gevraagd over dit actieplan. Er rijzen momenteel nogal wat vragen over de implementatie van de “controle op de regelmatige aanwezigheid” van kleuters. Hoe worden deze kleuters geregistreerd? Wat bedoelt men met een “voldoende” aanwezigheid? Het is ook niet wenselijk om bijv. voor kleuters met specifieke noden strakke regels te bepalen. Er zijn in onderwijs ook vragen over de wijze waarop de samenwerking tussen de onderwijsinstellingen met “Kind en Gezin” vorm moet krijgen. Ook voor het CLB is vanuit zijn deskundigheid en zijn opdracht een rol weggelegd. Er moet duidelijkheid worden gecreëerd over de opdracht, de verantwoordelijkheden en de financiële middelen van de verschillende partners in deze sensibiliseringsactie (zo is de opdracht van de zorg+-coördinatoren op dit moment ambivalent). De raad dringt aan om dringend te overleggen over de implementatie van dit plan en hierover ook advies te kunnen uitbrengen.

Evaluatie decreet over gelijke onderwijskansen/LOP's (p. 54-55)

De Vlor verwijst naar het advies dat de Algemene Raad vorig jaar uitbracht over dit onderwerp ²⁶ en over het lokaal flankerend onderwijsbeleid ²⁷.

De Vlor wijst op een aantal problemen die de effectieve werking van de LOP's in de weg kunnen staan. Als het aantal betrokkenen vergroot die niet rechtstreeks bij het onderwijs zijn betrokken, rijst er een probleem van deskundigheid en accuraatheid. De nieuwe bevoegdheden van de LOP's zijn groter dan oorspronkelijk bedoeld. Ook hierdoor is er een probleem van deskundigheid van de betrokkenen. We stellen ook vast dat er een steeds grotere overlap bestaat tussen de doelstellingen van het flankerend lokaal onderwijsbeleid en dat van de LOP's. Het is nodig om duidelijker een onderscheid te maken tussen de doelen van beide beleidslijnen.

3.2.2 Een krachtig en stimulerend talenbeleid

De Vlor verwijst hier naar het advies over de talennota ²⁸. De Vlor plant ook een advies op eigen initiatief over de plannen van de minister om de eindtermen aan te passen. Voor het volwassenenonderwijs verwijst de raad naar het beoordelingskader voor nieuwe taalopleidingen ²⁹. De raad vraagt verduidelijking in welke mate de inspectie de opleidingsprofielen voor NT 2 zal evalueren. De Vlor vraagt dat de resultaten van deze doorlichting worden doorgespeeld aan de decretale stuurgroep en aan de Vlor.

---

²⁶ Algemene Raad, Advies over de evaluatie van de werking van de LOP's, 28 juni 2007; Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=319&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

²⁷ Algemene Raad, Advies over het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, 31 mei 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=310&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

²⁸ Algemene Raad, Advies over de talennota “de lat hoog voor talen in iedere school”, 11 januari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=285&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

²⁹ Raad Levenslang en Levensbreed Leren, Advies over een beoordelingskader voor aanvraag nieuwe taalopleidingen in volwassenenonderwijs, 24 april 2007; Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link: http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=306&page=23&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

3.2.3 Ontwikkeling van een leezorgkader (p. 69-61)

De Vlor verwijst naar zijn advies over de ontwerpconceptnota over leezorg³⁰. De Vlor herinnert in dit verband aan de nood om ook in het secundair onderwijs een sterker zorgbeleid te kunnen voeren. De Vlor vraagt ook om geïnformeerd te worden over de evaluatie van de lopende Auti-, ION- en GON-projecten. Scholen investeerden in het bezorgen van informatie. Het zou dan ook wenselijk zijn dat deze resultaten worden vrijgegeven.

Autisme (p. 60-61). De Vlor ondersteunt de noodzaak voor een optimalisering van onderwijs voor kinderen met autisme of ASS als een tijdelijke oplossing. De vraag rijst wel hoe de omvang van de extra middelen is bepaald en op grond van welke basis. Bij wijze van voorbeeld verwijzen we naar € 1.000.000 voor een tijdelijk kader. Wat is bedoeld met dit tijdelijk kader? Waar slaat dit op? Waarom moet dit in een decreet worden gegoten en over welk decreet gaat het? Deze maatregelen kunnen worden beschouwd als een voorafname op een decreet op leezorg (en de erbij horende financiering). De Vlor vraagt dat de kleine onderwijsverstrekkers bij dit project worden betrokken.

3.2.4 Ontwikkelen van een zorgbeleid (p. 61-65)

Aanpak van antisociaal gedrag (p. 62)

De Vlor verwijst naar zijn lopende project "Leerkracht, Veerkracht" om de onderwijskansen van leerlingen met gedrags- en emotionele stoornissen te optimaliseren. Uit dit project blijkt het belang van systeem- en teamgerichte ondersteuning in scholen. De rol van ondersteunende intermediairen (pedagogische begeleidingsdiensten, nascholing, lerarenopleidingen en centra voor leerlingenbegeleiding) is dan ook erg belangrijk. Om die redenen vindt de Vlor de benadering van de minister op dit vlak wat te beperkt.

Een zorgbeleid in het hoger onderwijs voor personen met een handicap (p. 63)

De Vlor ondersteunt deze beleids optie van de minister en verwijst naar de adviezen die de Raad Hoger Onderwijs in dit verband heeft uitgebracht³¹.

Een duidelijkere rol voor de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB)

De Vlor vraagt om dringende opvolging van het advies over het profiel CLB³²

---

³⁰ Algemene Raad, Advies over de ontwerpconceptnota Leezorg, 15 februari 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=294&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

³¹ Raad Hoger Onderwijs, Advies over de realisatie van inclusief hoger onderwijs, 13 juni 2006. Om dit advies te raadplegen volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?archieff=archieff&recordID=260&id=22&cat=Adviezen&herhaal=neen#titel; Raad Hoger Onderwijs, Advies over de registratie van studenten met een functiebeperking, 12/6/2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=314&page=22&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

³² Algemene Raad, advies over het ontwerp van profiel voor de CLB's, 28 juni 2007; Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=318&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

De Vlor vraagt ook om het advies over het multidisciplinair dossier uit te voeren. Dit heeft veel consequenties voor scholen en regelgeving blijft achter. De Vlor verwacht een initiatief op korte termijn (zie ook punt 2.1.1.).

Samenwerking met Welzijn, Gezondheid en andere beleidsdomeinen (p. 64)

De Vlor vraagt dat de ervaringsdeskundigen in de armoede in de CLB's geen voorafname op de middelen zouden inhouden. De Vlor verwijst naar het advies over het flankerend lokaal onderwijsbeleid³³. Over de samenwerking met Welzijn voor leerlingen met een zeer diepe mentale handicap verwijst de Vlor naar het gepland advies ('Delta').

3.2.5 Eindtermen en ontwikkelingsdoelen herzien (p. 66)

De Vlor verwijst in deze naar een gepland advies op eigen initiatief over de voorstellen van de minister om de eindtermen aan te passen. Deze fragmentaire aanpak heeft alvast juridische consequenties voor de afwijkingsprocedure in het basisonderwijs.

3.2.6 Burgerschap en duurzame ontwikkeling stimuleren (p. 66-67)

3.3 VERBREDEDEN VAN DE VORMING OP SCHOOL (p. 67-72)

3.3.1 Het ICT-beleidsplan uitvoeren (p. 67-69)

De Vlor verwijst naar het advies over de eindtermen en ontwikkelingsdoelen ICT³⁴.

Ruimte voor scholen voor een eigen pedagogisch beleid. Een vernieuwing implementeren veronderstelt meer dan een middenkatern in "Klasse" verspreiden. Is het een opdracht voor de overheid om een zelfevaluatie-instrument voor scholen te ontwikkelen?

Leerzorg en ICT. Deze libellering is eigenaardig aangezien het vooral om ICT in het buitengewoon onderwijs gaat.

3.3.2 Op naar de 'brede school' (p. 69)

De Vlor zal over dit onderwerp een probleemverkenning opstarten.

3.3.3 Onderwijs en sport (p.69)

De Vlor vraagt naar het verder verloop van het dossier over het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport (VCOS). De Vlor stelt vast dat ook de minister van sport initiatieven plant op dit terrein. De Vlor dringt aan op een coherente aanpak.

---

³³ Algemene Raad, Advies over het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, 31 mei 2007; Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=310&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug= ;

³⁴ Algemene Raad, Advies over eindtermen en ontwikkelingsdoelen ICT in basisonderwijs, de eerste graad SO en het BuSO, 22 juni 2006. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=263&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=

3.3.4 Gezondheid op school (p.69-70)

3.3.5 Onderwijs en cultuur (p. 70-72)

Een nieuwe structuur voor het DKO (p. 71)

Verwijzend naar de inspanningen vanaf 1991 om nieuwe doelgroepen in het deeltijds kunstonderwijs aan te trekken, vraagt de Vlor dat de mogelijkheden van het DKO om een doelgroepenbeleid te voeren, structureel worden vertaald in een ontwerpdecreet voor het DKO. Het moet zeker gaan om flexibele leerwegen die aansluiten bij de leerbehoeften van de lerenden en de benadering van het DKO.

3.4 SCHOOLINFRASTRUCTUUR EN RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK IN SCHOLEN (p. 72-73)

3.4.1 Inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur (DBFM)

De Vlor verwijst naar een eerder uitgebracht advies over dit onderwerp ³⁵.

Bij de onderhandelingen over het decreet volwassenenonderwijs was toegezegd dat er een inhaalbeweging zou worden gemaakt voor de infrastructuurinvesteringen in het volwassenenonderwijs. De Vlor mist dit gegeven in de beleidsbrief. Het is erg belangrijk dat dit engagement wordt waargemaakt. Ook het DKO kan geen middelen putten vanuit AGION.

3.4.2 Rationeel energiegebruik in scholen (REG)

Ook op dit vlak verwijst de Vlor naar een eerder uitgebracht advies ³⁶. De Vlor vraagt voldoende aandacht voor verouderde schoolgebouwen en vernieuwbouw.

3.5 BASISMOBILITEIT EN HET STOP-PRINCIPE (p. 73-75)

3.5.1 Leerlingenvervoer basisonderwijs

De Vlor herinnert hier aan het algemene principe over de nood aan systematische beleidsevaluatie (zie punt I.). De Vlor heeft heel wat vragen over de veralgemening van het project. De overheid geeft zelf al aan dat er heel wat problemen bestaan in verband met dit project en de impact ervan op een duurzame woon-schoolmobiliteit. Er is nood aan een fundamentele discussie ten gronde waarbij de Vlor wordt betrokken. Dit dossier raakt trouwens ook aan de regio-indeling in het kader van leerzorg.

---

³⁵ Algemene Raad, Advies over de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur.: Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?archief=archief&recordID=252&id=20&cat=Adviezen&herhaal=neen#titel

³⁶ Algemene Raad, Advies over voorontwerp decreet energieprestaties in scholen, 28 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de volgende link:

http://www.vlor.be/sub_Adviezen.asp?recordID=320&page=20&cat=Adviezen&herhaal=&sublink=&terug=;

3.5.2 Herziening regelgeving leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs

De Vlor heeft bij de herziening van het leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs een aantal concrete vragen: waar en met wie wordt de hervorming overlegd? De commissie leerlingenvervoer krijgt een andere invulling dan vroeger en evolueert van een klachtencommissie naar een beleidsvoorbereidende opdracht. De Vlor vraagt om duidelijkheid in de structuren aangezien er een mogelijke overlap is tussen de commissie en de stuurgroepen die worden opgestart.

3.6 BRUSSEL, DE VLAAMSE RAND EN TAALGRENSGEMEENTEN (p. 75-79)

3.6.1 Brussel

3.6.2 Vlaamse Rand en taalgrensgemeenten

3.7 HOGER ONDERWIJS EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK (p. 79-84)

3.7.1 Basisdecreet hoger onderwijs

3.7.2 Rationalisatie van het hoger onderwijsaanbod

De Vlor verwijst naar een eerder advies over dit dossier³⁷. In dat advies was al aangedrongen op een oplossing voor de werkdruk in het hoger onderwijs.

3.7.3 Academisering van de hogeschoolopleidingen van twee cycli

Voor dit onderwerp verwijst de Vlor naar het advies over de financiering van het hoger onderwijs³⁸. Ook in deze is er een duidelijke band met de werkdruk in het hoger onderwijs.

3.7.4 Hoger kunstonderwijs

De Raad Hoger Onderwijs zal advies uitbrengen over de conceptnota HKO die in de komende maanden wordt voorgelegd.

3.7.5 Kwaliteitszorg en ranking

Vooraleer het project wordt veralgemeend moet er een grondige evaluatie aan voorafgaan. Dit moet toelaten de voor- en nadelen goed in te schatten. De ervaring met de proefprojecten roept vragen op naar de haalbaarheid van de veralgemening.

---

³⁷ Raad Hoger Onderwijs, Advies over rationalisatieproblematiek in het Vlaamse hoger onderwijs, 12 december 2006. Om dit advies te raadplegen, volg de link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=281&page=22&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

³⁸ Raad Hoger Onderwijs, Advies over de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten, 12 juni 2007. Om dit advies te raadplegen, volg de link:

http://www.vlor.be/sub_Advies.asp?recordID=315&page=22&cat=Advies&herhaal=&sublink=&terug=

In de beleidsbrief wordt geen visie van de Vlaamse overheid verwoord over de aanpassingen aan het systeem voor accreditatie en visitatie zoals momenteel gepland in Nederland. Het is wenselijk in Vlaanderen hierover een zo open mogelijk en democratisch debat te voeren.

3.7.6 Wetenschappelijk onderzoek

Carrières in onderzoek aan universiteiten

De huidige invulling van de “tenure track” baart zorgen door een te eenzijdige klemtoon op onderzoekscarrières en niet op de onderwijscompetenties. Het is belangrijk om ook sterke incentives te geven naar de onderwijstaak. Bovendien vermeldt de beleidsbrief enkel de carrières aan universiteiten. In het kader van de academisering moet ook aandacht worden gegeven aan het hoger onderwijs van 2 cycli.

Kwaliteit stimuleren in het onderzoek

De Vlor verwijst naar een aantal Europese ontwikkelingen in het kader van citatie-indexen en hun toepasbaarheid in de humane wetenschappen. Het Vlaamse beleid zal hiermee rekening moeten houden.

3.7.7 Uitvoering cao II hoger onderwijs

3.7.8 Opleiding van imams

3.8 INTERNATIONALISERING (p. 84-85)

Het valt de Vlor op dat hier enkel verwezen wordt naar het hoger onderwijs. De Vlor bereidt een advies voor over internationalisering in diverse niveaus van het onderwijs. Een internationaliseringsbeleid moet zich richten op de verschillende niveaus van het onderwijs, uiteraard rekening houdend met hun specificiteit.

3.8.1 Opmvolgingsconferentie van het Bolognaproces

De Vlor vindt de voorstellen uit de beleidsbrief erg vaag. Het is wenselijk dat Vlaanderen een strategie ontwikkelt voor de organisatie van de opvolgingsconferentie.

3.8.2 Evaluatie van het verdrag van de transnationale Universiteit Limburg (tUL)

3.8.3 Federale afstemming

Het is belangrijk om in verschillende onderwijsdossiers een betere federale afstemming te realiseren. Hierover is dringend structureel overleg noodzakelijk. Bij wijze van voorbeeld verwijzen we naar problemen in verband met credits, de studieduurverkortings voor artsen en het sociaal statuut van de studenten

3.8.4 Samenwerking met Unicef

De Vlor vraagt zich af in welke mate het federale budget voor ontwikkelingssamenwerking hiertoe kan worden aangewend.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter